

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van Burgemeester Pieter van de Stadt

Onderwerp **Tijdelijke noodopvang asielzoekers**

Datum 25 januari 2022

Ons kenmerk U22.00205

Geachte raadsleden,

Woensdag 12 januari sprak u in de commissie Algemeen Bestuur over de aanwijzing van het kabinet inzake de noodopvang van asielzoekers. U gaf mij een aantal wensen en bedenkingen mee in het vervolgproces. Met deze brief informeer ik u over de laatste stand van zaken over de aanwijzing, wie het bevoegd gezag is, hoe het college omgaat met uw commissiebespreking en de vervolgstappen.

Aanwijzing staatssecretaris: wat ging er aan vooraf?

De voorzitter van de Veiligheidsregio Rijnmond ontving 14 december 2021 een aanwijzing van de staatssecretaris om noodopvang te realiseren in regio Rijnmond (zie bijlage 1, I21.22007). Deze aanwijzing was een tweede stap na het verzoek in oktober van de staatssecretaris om 250 mensen op te vangen in de regio. Wij hebben in oktober geen opvangplekken kunnen aanbieden omdat de opvang binnen één week nodig was. Waar andere gemeenten op korte termijn boten konden inrichten, hebben we in Lansingerland geen pasklare opvangvoorziening- of locaties beschikbaar. Toen er in december een officiële aanwijzing van de staatssecretaris kwam, vertaalde de Veiligheidsregio Regio Rijnmond deze vervolgens door naar een opdracht aan vijf gemeenten die in oktober geen opvang hebben georganiseerd. Dit leidde tot de bereidheid van Lansingerland om 50 mensen op te vangen voor de duur van maximaal 4 maanden.

De berichtgeving over het ontbreken van de juridische grondslag van de aanwijzing in januari was vervolgens een verrassing en behoorlijk teleurstellend. Namens de regio heeft de voorzitter van de VRR aan de staatssecretaris duidelijk gemaakt dat dit geen wenselijke gang van zaken is en dat hiermee de bestuurlijke samenwerking onnodig onder druk komt te staan. Dit heeft er toe geleid dat wij een pas op de plaats hebben gemaakt tot duidelijk zou zijn wie het bevoegd gezag is. Op deze manier heeft u hierover gesproken in de commissie Algemeen Bestuur van 12 januari.

College is bevoegd gezag

Naar aanleiding van de berichtgeving over het ontbreken van de juridische grondslag voerden we een juridisch onderzoek uit. Het bepalen van bevoegd gezag is niet afhankelijk van de omstandigheden in een situatie of een kwestie van voorkeur. Juridische en bestuursrechtelijke uitgangspunten vormen het wettelijk kader.

De bevoegdheden van de burgemeester zijn gekoppeld aan een crisis- of noodsituatie. Ik concludeer dat de gevraagde inspanning ten aanzien van noodopvang geen crisissituatie is. Dit staat tevens in een brief d.d. 14 december 2021 van de minister en de staatssecretaris aan de Tweede Kamer. Met de aanwijzing wilden zij juist crisis-noodopvang voorkomen. Wel is er sprake van een privaatrechtelijke handeling, namelijk het aangaan van een overeenkomst met het COA. Dat betekent dat het college van B&W het bevoegd orgaan is om besluiten te nemen in deze situatie. Omdat er geen sprake is van een crisis- of noodsituatie volgt hier logischerwijs uit dat niet de burgemeester aan zet is, maar dat de portefeuillehouder Samenleving de uitvoering verder oppakt.

Hoe nu verder?

Half januari heeft de voorzitter van de VRR contact gehad met de nieuwe staatssecretaris. Mede naar aanleiding hiervan doet de voorzitter, vanuit zijn coördinerende rol, een klemmend beroep op ons om uitvoering te geven aan onze eerdere bereidheid om asielzoekers tijdelijk in Lansingerland te huisvesten (zie bijlage 2, I22.00802). De urgentie van tijdelijke en kortdurende noodopvang blijft namelijk onverminderd hoog.

De commissie gehoord hebbende constateer ik dat er in uw gemeenteraad een meerderheid is voor de realisatie van de tijdelijke noodopvang. Vanuit die constatering heb ik het college geadviseerd de opvang door te zetten. De portefeuillehouder Samenleving zal het college voorstellen de daartoe benodigde uitvoeringsbesluiten te nemen. Bij deze besluiten komt het college zo veel mogelijk tegemoet aan de wensen en bedenkingen die door u zijn meegegeven tijdens de commissievergadering.

Uw wensen en bedenkingen

Tijdens de commissievergadering gaf u aandachtspunten mee ten aanzien van de randvoorwaarden, het vastleggen van de afspraken en inwonerparticipatie. Hieronder licht ik toe hoe het college uw wensen en bedenkingen meeneemt in de uitvoering(sbesluiten).

Randvoorwaarden en afspraken

Tijdens de commissiebespreking gaf u aan belang te hechten aan duidelijke voorwaarden richting de Veiligheidsregio (VRR) en het COA. Eerder communiceerden we aan de VRR al een aantal randvoorwaarden, die u teruglas in de brief van 27 december 2021 (U21.07573). De volgende voorwaarden (en tevens aanvullende afspraken) legt het college vast in een overeenkomst met het COA: Lansingerland werkt mee aan een tijdelijke noodopvang locatie voor eerste lijns-asielzoekers (mensen die nog niet op een andere locatie hebben verbleven) voor maximaal 50 personen voor de duur van 4 maanden. In overleg kunnen we verlengen, maar maximaal tot 1 augustus 2022. Met Wolfert Lansing spraken we deze uiterste datum af omdat mogelijk het schoolgebouw vanaf dat moment opnieuw in gebruik wordt genomen. Daarnaast dringen we er bij het COA op aan asielzoekers in Lansingerland te plaatsen die passen bij het Lansingerlandse profiel: met name gezinnen. Indien mogelijk leggen we dit in de afspraken vast. Met deze randvoorwaarden is het voor Lansingerland haalbaar om een bijdrage te leveren aan de humanitaire noodsituatie waar we in Nederland voor staan. Tevens leggen we in de overeenkomst vast dat alle door Lansingerland gemaakte en te maken kosten voor de (voorbereiding) van de noodopvang door het COA worden vergoed.

Inwoners denken en doen mee

Ook besprak u op welke manier we inwoners betrekken bij de besluitvorming en de realisatie van de noodopvang. Bij de besluitvorming van het college inzake het realisatiebesluit noodopvang (gaan we wel

of niet opvang organiseren) is het niet mogelijk om als inwoner te participeren over het besluit of de locatiekeuze. Het college is bevoegd om dit urgente besluit te nemen en neemt uw wensen en bedenkingen als volksvertegenwoordiging mee in het verdere proces. Daarnaast informeren we inwoners, direct omwonenden en andere betrokkenen proactief en zo snel mogelijk. Met het bestuur van Wolfert Lansing hebben we het voornemen afgestemd en onderhouden we contact over de voortgang. Alvorens de woonunits geplaatst worden geeft de gemeente een vergunning af. Voor deze vergunning geldt een bezwaartermijn van zes weken. De datum van vergunningsaanvraag en de uitleg van de procedure publiceren wij op de gemeentelijke website.

Al tijdens de bouw willen we zoveel mogelijk betrokkenheid bij onze inwoners en ondernemers creëren. Een aantal inwoners heeft al laten weten zich graag aan te melden als vrijwilliger. Ook ontvangen we al melding van inzamelingen of vragen waar producten naar toe gestuurd kunnen worden. Hier zijn we erg blij mee, maar we willen dit ook goed stroomlijnen. Daarom gaan we in gesprek met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners over hoe we hulp en ondersteuning kunnen bieden met elkaar. We moeten dit nog vormgeven en opzetten. Zodra wij meer weten, publiceren we dit op de website en delen we via sociale media.

We informeren u over de voortgang

Zodra de opvanglocatie haar deuren opent informeren we u over de komst van de asielzoekers: wat is hun afkomst en in welke samenstelling gaan ze tijdelijk in Lansingerland wonen. Daarnaast vertellen we u meer over hoe we de ondersteuning hebben geregeld (denk hierbij aan huisartsenzorg, maatschappelijke ondersteuning, tolken, vrijwilligers). Mocht er tussentijds aanleiding zijn om u te informeren ontvangt u een raadsbrief of een mededeling in de commissie.

Tot slot

Samen met andere gemeenten in de regio werken we de komende periode graag aan een veilige situatie voor mensen in nood. De extra nieuwsuitzending op RTV Lansingerland gaf de kijkers veel informatie vanuit diverse invalshoeken. Daarnaast sloot het goed aan op de commissievergadering op dezelfde avond. Het college kijkt terug op een commissievergadering waarin u een kritische blik wierp op het landelijk beleid en de gelopen procedure. En waarin we in Lansingerland gezamenlijk de schouders zetten onder deze maatschappelijke opgave.

Met een vriendelijke groet,

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

Bijlagen:

- Bijlage 1: Aanwijzing staatssecretaris aan voorzitter regio Rijnmond (I21.22007)
- Bijlage 2: Brief voorzitter VRR aan burgemeester Van de Stadt (I22.00802)